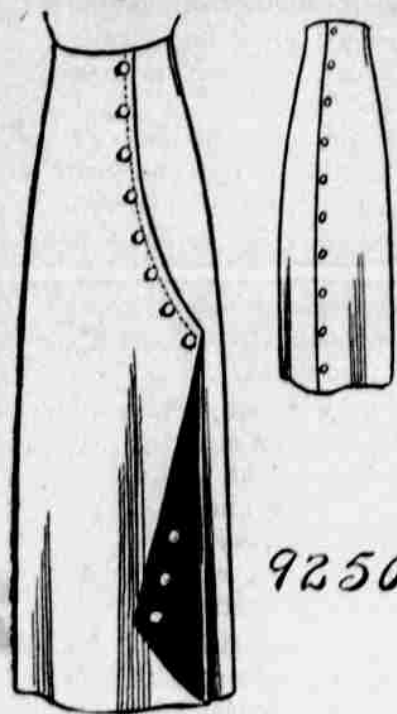

MODNÍ SVĚT.

9250. — Damská dvoudílná suk-
ně. — Velkosti: 22, 24, 26, 28 a
30 palců v pasu. Jest třeba 3
yardy 44-palcové látky pro vel-
kost 24-palcovou.

8952. — Šaty pro dívky. — Vel-
kosti pro 4, 6, 8 a 10leté. Jest tře-
ba 4 1/2 yardu 24-palcové látky pro
šleté a 1 1/4 yardu 32-palcové látky
na náprsníček.

8916. — Damská zástěra. —
Velkosti: Malá, prostřední, velká.
Jest třeba 3 3/8 yardu 36-palcové
látky pro prostřední velikost.

9290. — Šaty pro dívky a malé
ženy. — Velkosti pro 14, 15, 16,
17 a 18leté. Jest třeba 5 1/2 yardu
36-palcové látky pro 17leté.

Každý, kdo sobě předplatí na některý z našich listů, obdrží je-
den módní vzorek-šití úplně zdarma. Další vzorky za 10c jeden.

TAJEMSTVÍ.

Fantastická povídka. — Napsal
Jaroslav Mollan.

Hostina pořádaná v útulném sa-
lonku přepychově zařízeného by-
tu ku počtu povýšeného majora
Holasa chýlila se již ke konci,
když hovor hostů přerušil se po-
jednou, jak často stává se v hod-
nách půlnočních, na tajuplné, ne-
zbadané pole lidských záhad, ta-
jemných znamení, jasnovideckých
snů a záhadných předzvěstí. A,
jak bývá, celá společnost v oka-
mžiku rozdělila se ve dva protivné
tábory; jeden dokazoval pravdi-
vost a vědeckou opodstatněnost
tajemných znamení a úkazů i ne-
omylných jasnovideckých snů,
druhý odkazoval domnělé před-
zvěsti věci budoucích a tajemné
hlasatele nešťastí do říše fantasmie,
nemožnosti a naivních báchek, do
kraje pouhé náhody.

A té chvíle, kdy řečnický tur-
naj střetnuvších se názorů nabý-
val forem ostřejších a hovor o ta-
jemných, nevyvětlitelných úka-
zech přecházel zvolna v hádku,
zavonil major pečlivěm prste-
nem o křišťálový pohár napěně-
ný do polovice tmavým pivem a
ozval se do tiché se hluku zapu-
tělých hovorů plným hlasem:
"Pánové, žádám o ticho!"

Ve chvíli ztichl hluk svářích
se hlasů a celá společnost, shro-
mážděná v salonu majorově, za-
hleděla se do žela bohaté prostře-
né tabule, kde hostitel Holas u-
pravoval si po svém zvyku svůj
mohutný vous a usmíval se taju-
plně.

"Nemýlím-li se, pánové jsou v
jakémsi sporu!" zahovořil po
chvíli. Bavil se horlivě s nejbli-
žší sedlejší vojenskými hodnostá-

ři a povšiml si sporu, teprve když
nabýval forem hlučnějších a roz-
hodnějších.

Setník Koblík uklonil se a řekl:
"Dovolují si, pane majore, tvrditi
s částí této společnosti, že spiri-
tismus a vědy okultistické vůbec
jsou zcela nevědecké, nelogické —
a budíž prominut výraz — nesmys-
lné!"

Setník Resl na opačné straně
tabule zahovořil stejným hlasem:
"A já, pane majore, se zbývající
částí této společnosti tvrdím na-
opak, že spiritismus a záhady s ním
souvislé jsou na správné cestě, ve-
douce k exaktní vědě!"

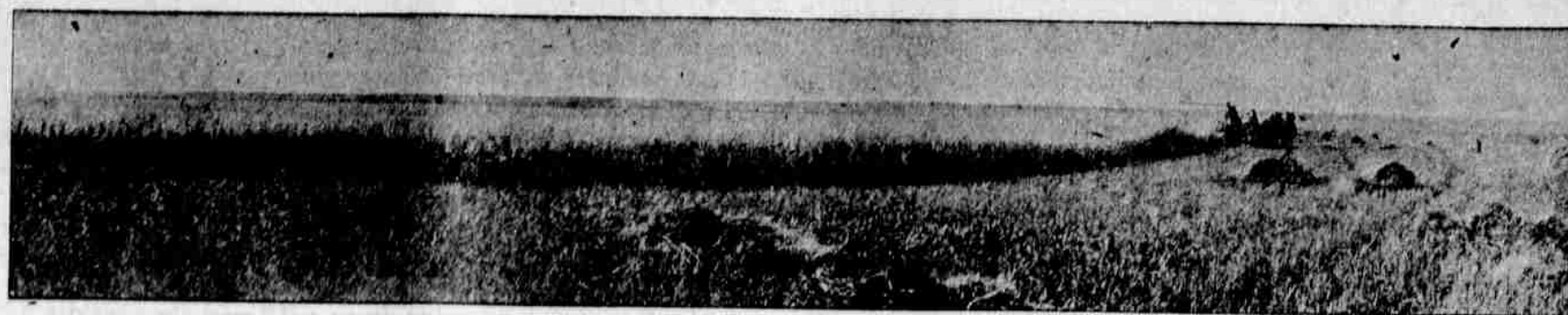
Kdosi ozval se do okamžiku ná-
hlého ticha: "Pane majore, jako
hostitel — rozsudte nás!"

A pod stropem salonu v téže
chvíli opakovala jednoduše o-
zvěna: "Rozsudte nás!"

Major Holas odmlčel se na chví-
li, přikrucuje si vous stále. Pak
ozval se v nedočkavě ticho hlubo-
kým svým basem:

"Vynéstí rozsudek v této věci
jest, pánové, velmi obtížno i ne-
vědecko současně. Neboť prohlá-
siti nevyvětlitelné záhady za ex-
aktní vědu — k takovému, tu-
ším, tvrzení schází přece jen více
jasných a vědecky zjištěných po-
sitivních dokladů — a naopak:
popíratí vůbec jakýchkoli význam a
smysl dokonce i vůbec skutečnost
záhadných jevů, snů a tajemných
předzvěstí, je rovněž velmi ne-
znamená. Budeť pravda dle staro-
ho latinského přísloví, jako oby-
čejně, uprostřed. Mám ostatně z
vlastní zkušenosti pravdivý dok-
lad o tom, že jest mnohdy jakási
— byť vědecky nevyvětlitelná —
souvislost mezi tajemným úkazem
a skutečnými příhodami. Histori-
ku, kdy ve své podivuhodnosti dá-
vala by skutečně jakýs podklad k

Celý svět již dnes ví, že JUDITH BASIN V MONTANĚ patří mezi obilnice světa.

Pšenice žně na farmě krajana F. Stroufa u Stanford, Montana.

Údolím stávi se dnes celá řada dráh, jako síť, které mají dovážeti do trhů vypěstované zde obilí. Městečka se zakládají na všech stranách podle nových dráh a v nich se otvírá příležitost obchodníkům všeho druhu, kteří porostou a budou bohatnout v této krajině.

Pšenice se vypěstuje průměrně 36 bušů po akru rok od roku. A co dále.

V Denton se bude stavět nový cukrovar, který sám zvýší cenu pozemků z \$50 na \$100 a \$200 akr. Nebude to trvat dlouho. Snížení jízdné po všech dráhách do Judith Basin. Otažte se agenta na nádraží u vás doma, co by stála cesta sem a zpět. Pi-
šte si pro podrobnosti na:

The Judith Basin Čech's Land Co., Stanford, Montana.

víře ve fatum, povím milerád! U-
končíme aspoň nastalý spor zcela
přiměřeně a jedine správně. Totiž
velkým, nezodpovědným otazní-
kem!"

Té chvíle bylo slyšeti jen dr-
kavý tikot ozdobných barokových
hodin na mramorové desce seces-
ního stolku v rohu salonku.

Major Holas svlažil rty tma-
vým mokem, zbarveným jiskřivě
září elektrických žárovek a lomem
paprsků, třísťících se o třpytné
hrany ozdobného skleněného po-
háru v tmavý rubín, přikroutil si
knír do výše, zapálil si doutník a
u vědomí nastalého očekávání po-
hledem tajuplným přehlédl suges-
tivně ztichlou společnost a začal
vyprávěti volným tempem, občas
vysílaje do výše modravý dým v
krouživých serpentínách.

"Byl jsem tehdy důstojníkem
posádkou v rodném svém městě.
Moje matka bydlila tehdy s mou
sestrou v zapadlé uličce na před-
městí ve starém, sešlém domě, se
staromodrým dřevěným a věčně
skřipajícím schodištěm, vinoucí se
od tmavého průjezdu vzhůru až
do výše třetího poschodí, kde za
dvěmi u schodiště v blízkosti pů-
dy svého času poprvé spatřil jsem
světlo světa. Matka byla ještě z
té staré, dávno zašlé a přežilé škó-
ly. Bydlila v domě půl lidského
věku a nebyla by se jinak stěho-
vala, ani nevím zač.

"To by, hochu, od nás odstěho-
vala se spokojenost — ta se nera-
dá stěhuje s nájemníky!" říkávala
mi vždy, kdykoliv sotva dechu
popadaje, vyšplhal jsem se do
třetího poschodí a naríkal na ne-
schůdné příkré schodiště, k vysté-
hování jsem matce radil. — "A
pak," dodávala vždy, ruce po
svém zvyku v boky opírajíc, "po-
važ, chlapče, co by tomu řekl jen
pan domácí! Takový čas tu vydr-
žíme — a najednou, z čista jasna,
bez příčiny! Co to je jen může na-
padnout!"

A tak zůstalo při starém. Tak
nějak rostly obě, matka a sestra
má, s těmi starými stěnami zašlé-
ho domu s tím věčně skřipavým
dřevěným schodištěm, po němž o-
pravdu bylo těžko sejít bez úra-
zu. Ty schody byly piny lesklých
suků vyhrbených a vyboulených,
byly z měkkého dřeva, byly vy-
šlapány, vychozeny a vydrhnuty a
po nich má matka a sestra stěho-
valy se jen jedenkrát: na pravdu
Boží!

Nuže, do tohoto rodného domku
vraťoval jsem se, kdykoliv nemusil
jsem býti v kasárnách, vždy velmi
rád. Vždyť znal jsem v něm kaž-
dý schod a každický koutek od
hlubin vlhkých sklepů až do vý-
šiny zaprášených půd, potažených
vrstevami sazí a prachu; každická
část domu toho mluvila ke mně
dětskými vzpomínkami. Ba i ob-
yvateľstvo tohoto domu nezmění-
lo se průběhem let valně. Rodili
se a umírali v jeho zdech lidé s
jakousi pravidelností. Znal jsem
tedy, a to je, pánové, pro pocho-
pení mého vyprávění důležitě,
od sklepa až po půdu, od staré do-
movnice Mlejnkové až do rodiny
diurnisty Fialky, jehož byt souse-
děl s bytem našim ve třetím po-
schodí, všechny jeho obyvatele,
od malých dětí, batolících se v
prachu na ulici před domem, až do
starých lidí, sestávajících před mým
zrakem právě tak, jako všichni
starší obyvatelé v našem domě
znali mne od dětství, od okamží-
ku, kdy poprvé zavrněl jsem v
malované kolébce onoho bytu ve

třetím poschodí u schodů.

Řekl jsem již, že matka moje
byla by se odtud nestěhovala za
živého boha. Srostla se stěnami
bytu. A právě tak ku podivu ve-
dla si v domácnosti, pečujíc ú-
zkostlivě o to, aby vše zůstalo při
starém. V kuchynce malé a obe-
střední věčným stínem, padajícím
s hůry vyběhlého štítu sousední
ho činžáku, pamatují vždy jedno-
stejně rozvěšené hrnce, misek,
poklí; koflíky s kořením stávaly
stále na téže polici v témž pořá-
dku. A podobně bylo i v pokojích.
— Měli jsme dva pokoje a kuchy-
ni. Matka se sestrou bydlily v jed-
nom pokoji, já bydlil jsem v po-
koji druhém.

Když jsem po absolvování niž-
šího gymnasia vstoupil do kadet-
ky a doma ukázal jsem se jen v
neděli o svátcích, bylo vše v
mém někdejšími pokoji jako při
starém. Stál u okna, plný zby-
lých knih, jež ode mne druhdy v
antikvariátě nekoupili, stejné o-
brazy po stěnách a táž postel v
rohu. Matka se sestrou bydlily
dále v druhém pokoji — pokoj
můj byl hned za kuchyní — dů-
sledně ve své příkladně setrvač-
nosti. Matka a sestra chodily
spat o desáté hodině v létě, v zi-
mě.

V těch časech, v nichž přihodila
se mi tajemná ta příhoda, byl jsem
již v letech, kdy var bujně, mladé
krve vychládá a klesá k normálu.
Tehdy, kdy přihodil se mi ten
zvláštní příběh, kterými s kamará-
dy oslavoval v kruhu přátel své
zasnoubení. Jednotlivosti toho
večera utkvěly mi dosud v paměti
v naprosté jasnosti a přesnosti.
Bylo to kterýchsi dne pozdního
podzim. Vyšel jsem z kasáren
asi o osmé hodině večerní. O de-
set minut později klepal jsem v
našem domě na dvéře v prvním
poschodí, kde bydlila od mého
dětství rodina drožkáře Skřiván-
ka, jemuž občas nějaký ten vydě-
lek jsem dopřál. Objednal jsem
si povoz. Statná žena drožkářova,
jež tvář až do dnů jejího stáří
kvetly zdravou červení, sama do-
běhla za tátou na blízké stanovi-
ště povozů. Vyšplav se točítý-
mi schody k nám do třetího po-
schodí, převlékl jsem se ve svém
pokoji do parádní uniformy, po-
žádal jsem matku, aby mi postel
připravila — nezdřel jsem se ni-
kdy přes půlnoční, kdykoliv mnil
jsem doma spát — vzal jsem do
kapsy klíč od bytu i ohromný, ta-
kořka legendární klíč od domov-
ních vrat a seběhl jsem k deváté
hodině — an tu dobu objednal
jsem si povoz — před náš starý
dům. Drožkář Skřivánek stál již
se svou arehou před domem; jeho
žena sama otvírala mi dvířka po-
vozu, přeje mi veselé záhavy.

Musím upozorniti, pánové — by
nenastaly později mýlné výklady
— že nikdy nebyl jsem zvláštním
přítelem dlouhého ponocování a
pítí. Čtyři sklenice piva byly mo-
jí mírou, kterou jsem zřídka kdy
jsem překročil. Také toho večera
vypil jsem své čtyři sklenice leh-
kého piva a vykročil jsem dva
doutníky — obvyklou svou dávkou
kafedodání. Krátce po jedenácté
hodině jsem se poroučel a rázně
vykročil jsem, zahaliv se do plá-
ště; vál již proklatě studený vítr.
Dům náš stál v předměstí asi tři
čtvrti hodiny od oné restaurace,
v níž oslavovali jsme zasnoubení
kamarádovo. A také asi za tu do-
bu došel jsem k černým vratům
onoho sestřičného domu, v němž
jsem se narodil.

Ohromným klíčem otevřel jsem
domovní vrata, zavřel jsem za se-
bou na dva západy a sáhl do kap-
sy pro svítilničku, kterou tehdy
jsem nosil. Stoupal jsem zvol-
na, svítě si na schody.

A tu počíná, pánové, vlastní děj
tajuplné mé příhody. Stoupaje
po vrzajících schodech našeho úz-
kého schodiště, spatřím v záři sví-
tilničky, jak kdosi zlehka otvírá
dvéře u bytu drožkáře Skřivánka.
Stanu na okamžik a plnou září
svítím si na otvírající se dvéře.
Zřím zcela jasně starší ženu pro-
střední postavy, zahalenou v tma-
vý jakýs šat. Vychází, tváří ode
mne odvrácenou — zavírá dvéře
— pánové, slyšel jsem zcela jasně
evaknutí klíky a krátký západ
zámků — a po schodech ke mně
drobnými kroky sestupuje. Bylo
mi podivné, že neznámá ta žena
zastírela si rukou tvář a majíc o-
bličej ode mne ke stěně odvráče-
ný, chvatně sbíhala dolů po scho-
dech.

Nepamatoval jsem se, že bych
byl ženu tu u drožkářů viděl. By-
dlili sami s obstarožnou deerou,
ale té nebyla neznámá žena po-
dobná ani trochu. Její chvat
a skrývání tváře bylo mi nápadno.
Dokonce zdálo se mi, jakoby pod
tmavou halenou cosi úzkostlivě
skrývala. I šleha mi hlavou myš-
lenka, že potkávám zlodějkou. —
Rozkročím se poněkud ze široka
na úzkém schodišti, roztáhnu ruce
k zábradlí a ke stěně — myš by
v té chvíli stěží dolů proklouzla
— a řeknu rozhodně: "Co tu chce-
te?"

Neznámá neodpovídáje ryehlí
krok. V nejbližším okamžiku mu-
sí mi vběhnouti do náručí. Mlče-
ní její i zrychlený krok opodstat-
nily mé podezření. Pánové,
představte si můj úžas! — Nezná-
má žena minula mne na úzkém
schodišti, kudy dva lidé při nej-
lepší vůli stěží se mohli vyhnout.
A rychlým krokem sbíhá se scho-
dů.

Několika skoky doběhl jsem ji
na útěku a posvítiv si na její šat
— vidím dodnes každé vláknko o-
zářené světlem svítilničky — sna-
žím se zadržeti ji. Račte uvěřit,
že mně dosud mrazí při vzpomín-
ce na toto mé gesto: Ruka moje
mávla do prázdna!

V té chvíli zhasla mi svítilni-
čka. Nikdy nezapomenu na onen
zvláštní pocit, který té chvíle pro-
běhl mým tělem elektrickou jisk-
rou. Slyším zcela jasně vrzání
schodů, po nichž kdos sestupuje,
slyším dusot kroků, umlkajících v
přízemku, zvonících na dlažbě v
průjezdu, slyším tichý rachot klí-
če v zámku domovních vrat, pak
tlumené zapadnutí vrat do veřejí.
Té chvíle současně — nevím, čím
to vysvětlit, rozzářila pojednou
má svítilnička plným světlem.

Naslouchám. Klíč v zámku ne-
rachotí. Nuže, potkal-li jsem oso-
bu skutečnou a není-li celý ten
podivný výjev fatamorganou mé
fantasmie, musí býti domovní vrata,
jež jsem na dva západy uzavřel,
otevřena. Několika skoky přelét-
nu schodiště, střelou proběhnu
příjezdem a skočím k masivní
klíč domovních vrat. Pánové,
představte si můj úžas: Dvéře by-
ly otevřeny!

Vyběhnu na ulici. — Byla pu-
sta, smutna, liduprázdna; jen kle-
sá v dál na rohu blýkala žlutou
zář pouliční lampy. Usamknou
dvéře a spěchám do prvního po-
schodí. Zdálo se mi, že jest mou
povinností, ohlásit neznámou, po-
divnou a patrně asi netušenou ná-

vštěvu u drožkáře. Zavoním u
bytu. Za chvíli slyším kroky a za
dvěmi známý, nějak však nezvyk-
le třaslavý hlas Skřivánkův.

"Už je pozdě, pane doktor!"

V té chvíli otevřel Skřivánek
dvéře a poznal mne. — Vypravuji
mu svůj příběh a důvod, proč ru-
ším.

Zachvěl se nějak a vede mne dá-
le. Toho pohledu nezapomenu,
pokud budu živ. Na lůžku, ozářé-
ném mdlým světlem tampačky, le-
žela Skřivánkova žena s tváří se-
sinalou, bezkrvou. Byla mrtva.
Zemřela náhle, po několikaminu-
tové nevolnosti. Od Skřivánka
dověděl jsem se, že zemřela právě
ve chvíli, kdy jsem do domu ve-
šel. Současně s přiražením vrat
do veřejí — přirazil jsem je po
svém zvyku hlučně — vydechla
naposlady — Starý drožkář
krátce před mým návratem poslal
pro doktora deeru. Oba potkal
jsem na prachu vycházejce z bytu
Skřivánkova.

"Hleďte, pánové! Žena tato ze-
mřela náhle, bez pomoci — vždyť
viděl jsem ji tehdy v plném zdra-
ví před necelými třemi hodinami
— nemohl jsem tedy katastrofu
ani zdaleka tušiti, nelze tedy ten-
to příběh přičítati pravděpodob-
ným kombinacím vznícené fanta-
sie."

"Ale věřte mi — jsem šedivý již
a také leccos v životě jsem zažil
— líčím vám jen tehdejší své do-
jmy, a nepodávám svého úsudku.
Positivista řekne, že vyvíraly z
tehdejší mé nálady, z tehdejšího
nervového stavu, že neuzamkl
jsem tehdy domovní vrata, ač jsem
se domníval, že jsem tak učinil.
Ale já jsem tehdy byl nakloněn
věřiti, že ona žena, kterou jsem
před půlnočí tehdy viděl vycháze-
ti z příbytku Skřivánkova, byla —
smrt!"

Major Holas domluvil, hladě si
knír. — V hlasu majorově bylo
ticho. Jen ozdobné barokové ho-
diny na mramorové desce secesní-
ho stolku jasným hlasem odbíjely
jednu po půlnoči.

Průtrzní pásy všech velikostí
a druhů od \$1.00 výše. Perko-
latory pro úsporné vaření nej-
chutnější kávy. 50-ť

BERÁNEK A SYN,
16. a William ul. - Omaha, Neb.

Snubní Prsteny
Pravé zlaté
všech velikostí
\$2.50 a výše
Rytí jmen zdarma.
A. CECHA ČESKÝ
HODINÁŘ
1248 So. 13. Str., Omaha, Neb.

Spolehlivé pojištění na život
za skutečnou cenu u
WOODMEN of the WORLD
(18-letá společnost)
české tábory v Omaze a
South Omaze.